

Manifestacija *Hlapić 2013.*

Hrvatska, 2013.

Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti organizirala je manifestaciju *Hlapić 2013.* u sklopu koje su stotu obljetnicu prvoga izdanja romana *Čudnovate zgode šegrta Hlapića* (1913.) Ivane Brlić-Mažuranić proslavile brojne institucije i pojedinci nizom znanstvenih, kulturnih, obrazovnih, sportskih, umjetničkih i drugih događanja. Različitim je aktivnostima u konačnici obuhvaćena široka publika i pripadnici različitih dobnih skupina, a hrvatska se javnost podsjetila na ovo remek djelo hrvatske dječje književnosti, te se može reći da je cijelu godinu živjela s *Hlapićem*.

Središnji organizacijski odbor Manifestacije (Berislav Majhut, Smiljana Narančić Kovač i Ivana Faletar Horvatić) koordinirao je djelatnosti i ostvarivao kontakte s partnerima. U realizaciji programa naročito su se istaknule Corinna Jerkin, koja je brinula o aktivnostima u Rijeci, i Jasna Ažman u Slavanskom Brodu, a na nacionalnoj razini Kristijana Ferderbar, koja je brinula oko medijske promocije svih aktivnosti, Ljiljana Ivković, koja je koordinirala aktivnosti u projektu *Stari obrti*, Željka i Ivan Librić koji su koordinirali aktivnosti filatelista, Karolina De Vrgna, voditeljica projekta *Online zgode Šegrta Hlapića*, Marina Gabelica, koja je organizirala učenički natječaj *Moj Hlapić* za najbolje literarne, likovne i glazbene uratke, kao i Gordana Kešina, koordinatorica Hrvatske nastave u Švicarskoj. Za svaku zasebnu aktivnost odgovornost su preuzeli pojedinci iz ustanova koje su bile neposredni organizatori i lokalni provoditelji.

Za sudjelovanje u Manifestaciji službeno se prijavilo sveukupno više od 150 institucija, strukovnih udruženja i pojedinaca. Među njima, osim znanstvenih ustanova, najviše je bilo obrazovnih ustanova (dječji vrtići, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove), dok je velik broj vrtića, njih čak 35, sudjelovalo u projektu *Stari obrti*. Iz područja kulture sudjelovalo je više od četrdeset ustanova – ponajviše knjižnice, kazališta, muzeji i galerije, centri za kulturu te Državni arhiv. Svoje aktivnosti prijavilo je i četrnaest udruga, po jedna izdavačka i produkcijska kuća, nekoliko pojedinaca, lokalnih i turističkih zajednica te jedna državna agencija i jedan sportski klub.

Prijavljeno je ukupno dvjesto i dvanaest aktivnosti. S logotipom Manifestacije održano je više od stotinu radionica, trideset izložbi, dvadeset i šest predstava, igrokaza i mjuzikala, petnaest kvizova znanja, različiti natječaji, a predstavljeno je i pet prigodnih poštanskih žigova. Organizirana su četiri humanitarna projekta i snimljena četiri filma, održane dvije međunarodne konferencije i jedan stručni skup. Stoga se ovdje ne mogu predstaviti sve održane priredbe, izložbe i aktivnosti, ali se njihov pregled može naći na Facebook stranicama Manifestacije (v. <<http://tinyurl.com/mt9rhw5>>).

Početak Manifestacije zapravo je upriličen već 13. prosinca 2012. godine u Villi Ružić, Spomeničkoj knjižnici i zbirci Mažuranić-Brlić-Ružić, otvorenjem izložbe umjetničke keramike *Hlapić u božićnim jaslicama* umjetnice Margarete Krstić. Svečanom postavljanju jaslica pod bor nazočile su Corinna Jerkin i Smiljana Narančić Kovač, koja je održala pozdravni govor u ime Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti. U Villi Ružić je uskoro otvorena i izložba *Ivanine riječke vedute* te je krajem siječnja 2013.,

povodom manifestacije *Noć muzeja 2013.*, predstavljen ruski prijevod *Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*. U Gradskoj knjižnici Rijeka započela je potraga za najstarijim izdanjem romana *Čudnovate zgrade šegrta Hlapića* (v. <<http://tinyurl.com/p7fct8c>>) te niz aktivnosti u organizaciji Učiteljskog fakulteta u Rijeci. Pod vodstvom prof. Maje Verdonik, voditeljice kolegija *Dramsko i scensko stvaralaštvo* i prof. Anite Rončević, voditeljice kolegija *Metodika likovne kulture*, studentice i studenti treće godine Učiteljskog studija organizirali su tijekom siječnja „Hlapićeve literarne i likovne majstorske radionice“ na Dječjem odjelu „Stribor“ Gradske knjižnice Rijeka. Studenti su za djecu izveli igrokaz – Bakmazovu dramaturgiju *Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*, a radionice su bile posvećene i Ivani Brlić-Mažuranić i likovima iz romana. Budući učitelji stekli su itekako vrijedno iskustvo interakcije s učenicima – koji su igrokaz pak ocijenili boljim i od knjige i od animiranoga filma. Vrijedni studenti i njihove mentorice također su tijekom 2013. godine održavali Facebook stranicu *Hlapić za sva vremena* (v. <<http://tinyurl.com/nfffxkk>>).

Početak veljače u Manifestaciju se uključuje i Državni arhiv u Slavnskome Brodu, dok međunarodni karakter Manifestacija poprima uključivanjem organizacije Hrvatska nastava u Švicarskoj, djelatnici koje diljem Švicarske redovno provode brojne kreativne aktivnosti. Nekoliko osnovnih škola održalo je višednevne aktivnosti, poput kreativnoga čitanja lektire u OŠ Mladost u Zagrebu te oživljavanja starih zavičajnih obrta u OŠ „Tina Ujevića“ u Krivodolu. Aktivnosti s naglaskom na zaštiti okoliša održane su u OŠ Prof. Filipa Lukasa u Kaštel Starom, dok su učenici u OŠ Đakovački Selci izradili vitraje koji sada krasi unutrašnjost školske knjižnice.

Uspješnom Revijom na ledu *Šegrt Hlapić* proslavi se pridružio i Klizački klub Medo iz Zagreba, koji je izveo više od deset predstava tijekom veljače i prosinca 2013. godine u Zagrebu, Rijeci, Opatiji i Sarajevu. Uz Karlu Čurčić (Hlapić) i Tenu Čopor (Gita), kao i uz poznate hrvatske klizačice Sandu Dubravčić i Idoru Hegel te hrvatskoga profesionalnoga klizača Borisa Martineca, više od tisuću članova kluba i rekreativaca sudjelovalo je u reviji pod vodstvom Gorane Škalec Petrović.

Humanitarnu dimenziju Manifestacija poprima uključivanjem Strukovne udruge *Portić*, čije *tete i barbe pričalice* svaku večer djeci s onkološkoga odjela bolnice Kantrida u Rijeci čitaju nove zgrade šegrta Hlapića. Narodna knjižnica i čitaonica „Vlado Gotovac“ u Sisku organizirala je brojne aktivnosti za sve uzraste, od kojih je najviše pozornosti privuklo 1. nacionalno natjecanje u čitanju naglas, organizirano u partnerstvu s Komisijom za knjižnične usluge za djecu i mlade pri Hrvatskom knjižničarskom društvu. Finalno natjecanje organizirano je na međunarodnom sajmu knjiga i učila *Interliber* u Zagrebu uz sudjelovanje natjecatelja iz četrnaest županija (v. <http://www.nkc-sisak.hr/?page_id=9154>).

Rođendan Ivane Brlić-Mažuranić obilježili su zajedničkom akcijom Hrvatski savez za esperanto i Hrvatski centar za dječju knjigu, predstavljanjem romana na kineskom jeziku. Tim povodom u auli Gradske knjižnice u Zagrebu postavljena je prigodna izložba iz zbirke Hrvatskoga centra za dječju knjigu, koja je naknadno predstavljena i na sajmu *Monte Librić* u Gradskoj knjižnici u Puli, dok je na mrežnim stranicama Knjižnica grada Zagreba dostupno digitalizirano prvo izdanje romana na portalu *Digitalizirana zagrebačka baština* (v. <<http://kgzdz.arhivpro.hr/?sitetext=322>>). U OŠ Ivane Brlić-Mažuranić Koška održani su *Ivanini dani*, ove godine posvećeni liku hrabroga Hlapića. Povodom Ivaninoga rođendana i *Svjetskoga dana knjige i autorskih prava*, OŠ Petra Zrinskog i Centar za kulturu

i film „August Cesarec“ u Zagrebu organizirali su niz aktivnosti pod nazivom *Noć knjige*, tijekom koje su učenici i šira javnost mogli sudjelovati u kreativnim radionicama i kvizu, pogledati predstavu i nekoliko tematski različitih izložbi te poslušati pripovjedačicu Jasnu Held. Početkom travnja u OŠ „Stjepan Radić“ Božjakovina pokrenuta je akcija *Hlapićev vremeplov*. Učenici su samostalno istraživali, priredili scenarij, kostimografiju i scenografiju te pripremili i izveli predstavu *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*, dok su se aktivnosti u nekoliko zagrebačkih narodnih knjižnica početkom travnja tek zahuktavale.

Svečana proslava u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, koja je održana 17. travnja 2013. godine, bila je službeno otvaranje Manifestacije i ujedno svečani početak Međunarodne znanstvene konferencije *Od čudnovatog do čudesnog*. Konferencija je bila središnja aktivnost cijele Manifestacije, a održana je u Zagrebu 17. travnja i u Slavenskom Brodu od 18. do 20. travnja 2013. pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića. O proslavi i Konferenciji objavljen je opširan prikaz u prethodnome broju časopisa *Libri & Liberi*, kao i o Međunarodnoj studentskoj konferenciji *Veliki dječji književnici/e kao univerzalni kapital*, koja je održana u isto vrijeme, također u Slavenskome Brodu, u organizaciji Učiteljskoga fakulteta u Osijeku, tj. dislociranoga studija u Slavenskome Brodu.

Osim predstave iz redovnoga repertoara Kazališta Trešnja u Zagrebu, različite interpretacije dogodovština šegrta Hlapića prikazane su u kazalištima u Velikoj Gorici, Osijeku, Bjelovaru, Imotskom, Hvaru i u brojnim osnovnim školama. Vrlo zanimljiva bila je interpretacija izvornoga dramskoga teksta Ivane Brlić-Mažuranić, pod nazivom *Šest konaka*. Dramska skupina Društva studenata kroatologije *Cassius*, s Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, u izvorni je tekst unijela postmodernističke intervencije dok je priča zaživjela u svibnju 2013. godine na daskama Kazališta Trešnja. Tijekom ljeta premijerno je izvedena predstava *Čudnovate zgode Šegrta Hlapića* u organizaciji Glazbeno scenskoga udruženja *Stella Maris* u Hvaru. Predstavu je u nekoliko ponovljenih izvedbi pogledalo više stotina domaćih i stranih gostiju tako da je postala najveći kazališni hit ovoga ljeta na Hvaru.

Svibanj je vrvio filatelističkim aktivnostima poput radionica u OŠ „Grigor Vitez“ iz Svetog Ivana Žabno i narodnim knjižnicama diljem Hrvatske, te proglašenja pobjednika *Natječaja za naj pismo* koji već drugu godinu za redom raspisuje Gradska knjižnica Velika Gorica, u suradnji s Hrvatskom poštom, povodom *Svjetskoga dana pisanja pisama* koji se širom svijeta obilježava 11. svibnja. Kontinuirani naponi nekoliko udruga i pojedinaca rezultirali su prigodnom poštanskom markom u čast stote obljetnice *Šegrta Hlapića*, koju je od 4. rujna 2013. godine moguće kupiti u svim poštanskim uredima u Hrvatskoj. Pasionirani filatelisti i znatiželjnici su tijekom 2013. godine prigodne žigove mogli dobiti u Zagrebu u tri navrata: 18. travnja prigodom rođendana Ivane Brlić-Mažuranić, 4. rujna povodom izdavanja prigodne poštanske marke i 12. listopada povodom *Hlapićeva* rođendana. Osim toga žigovi su se mogli dobiti i u Poštanskom uredu Sveti Ivan Žabno 24. svibnja te 12. listopada u Poštanskom uredu u Križevcima. Jedna od značajnijih aktivnosti Manifestacije bilo je i snimanje milenijske fotografije na jezeru Bundek u Zagrebu, gdje je iskusno oko Šime Strikomana snimilo lik šegrta Hlapića i majstora Mrkonje koje su stvorili sudionici projekta *Stari obrti*. Nakon snimanja, veseloj djeci iz vrtića i škola pridružio se i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić koji im je pomogao posaditi *Drvo prijateljstva* u čast prikazanim likovima.

Likovna, odnosno umjetnička recepcija romana prikazana je putem brojnih izložbi. Tako je na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu postavljena izložba *Moj Hlapić*, koja je tijekom ožujka okupila brojne umjetnike oko ideje da korištenjem bilo koje tehnike prikažu svoje viđenje Hlapićeva lika. Publika je na taj način upoznala i Očka Čitaćirka, koji je cijelu 2013. godinu posjećivao brojne hrvatske škole i u sklopu edukativno-lutkarsko-scenskih nastupa prenosio važne spoznaje o romanu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u manifestaciju *Hlapić 2013.* uključila se izložbom *Hlapićevih 100 u 100* koju su postavile Dunja Marija Gabriel i Amelija Žulj, a na kojoj je izdvojen i izložen fond relevantne građe iz Grafičke zbirke, Zbirke starih i rijetkih knjiga, Muzičke zbirke i Kartografske zbirke. Izložba je obuhvatila i priloge o Ivani Brlić-Mažuranić i *Šegrta Hlapiću* iz različitih časopisa (*Smilje, Hrvatska revija, Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, Znanje i radost*) i knjiga (zbornici, disertacije, preradbe), te je predstavljen i reprezentativni katalog. Značajna je i izložba koju je organizirao Tiflološki muzej u Zagrebu, u suradnji s Hrvatskom knjižnicom za slijepce i Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, tijekom 18. muzejsko-edukativne akcije *Muzejske pričalice*. Posjetitelji Tiflološkog muzeja u „Tamnoj sobi“ imali su priliku u mraku čuti priču o šegrta Hlapiću i opipati nekoliko taktilnih skulptura, dok je u izložbenom prostoru postavljena izložba likovnih radova u izradi učenika Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“.

Svečana premijera igranoga filma za djecu *Šegrt Hlapić* redatelja Silvija Petranovića održana je početkom studenoga 2013. godine. Kako je uzastopno rušio rekorde gledanosti, film je proglašen najznačajnijim dječjim filmom 2013. godine. U suradnji Gradske knjižnice Zadar i Hrvatske knjižnice i čitaonice Sali sredinom prosinca predstavljen je kratki nijemi igrani film, snimljen u crno-bijeloj tehnici, u kojemu su glavne uloge tumačila djeca iz istoimenoga mjesta na Dugome Otoku. Film je moguće pogledati na Facebook stranici manifestacije *Hlapić 2013.*, a prikazuje igranu verziju romana kakvu je bilo moguće snimiti i neposredno po objavljivanju romana (v. <<http://tinyurl.com/123lg94>>).

Tijekom Manifestacije, povećani broj aktivnosti odvijao se u travnju, kada pada rođendan Ivane Brlić-Mažuranić, u lipnju, mjesecu kada je objavljen *Šegrt Hlapić*, te u listopadu. Ivana Brlić-Mažuranić dovršila je pisanje romana 13. listopada 1912., pa je to svojevrsni rođendan *Šegrta Hlapića*. Svečana proslava 101. *Hlapićevog rođendana* održana je nešto ranije, 3. listopada, u Kazalištu Trešnja, gdje je nekoliko organizatora predstavilo svoje aktivnosti prisutnim gostima. Prvo je predstavljeno video-izlaganje Karoline De Vrgna koja je opisala vrlo uspješan projekt *Online zgode šegrta Hlapića*, tijekom kojega je po prvi puta u nekoliko škola (OŠ Popovac, OŠ Bilje, IV. OŠ Bjelovar) lektira istovremeno obrađena uz pomoć Web alata 2.0 za daljinsko učenje u nastavi. Aktivnosti Narodne knjižnice i čitaonice „Petar Preradović“ Bjelovar predstavile su Snježana Berak i Vjeruška Štivić. Osim niza kreativnih, edukativnih i umjetničkih radionica, pričaonica i kreativne obrade lektire, korisnici knjižnice mogli su sudjelovati u natječaju *Umjetnik – to sam ja!* i u izboru za najboljega lokalnoga Hlapića, dok su polaznici tečaja znakovnoga jezika sudjelovali u programu obilježavanja ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, predstavivši našu zemlju izvedbom pjesme „Šegrt Hlapić“ na znakovnom jeziku. Gordana Škalec Petrović predstavila je ranije opisane aktivnosti Klizačkoga kluba Medo, dok je Verena Tibljaš predstavila aktivnosti Gradske knjižnice Rijeka. U sklopu vrlo zanimljive prezentacije, opisana je potraga za najstarijim izdanjem romana i predstavljena izložba svih pronađenih izdanja, a među njima i tek drugi

poznati primjerak prvoga izdanja iz 1913. godine, kao i niz radionica i pričaonica koje su se tijekom godine održale na svim odjelima knjižnice.

Povijesni presjek manifestacije *U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić*, koja se tradicionalno održava u Slavonskom Brodu i koja je 2013. godine bila u znaku šegrta Hlapića, predstavila je Jasna Ažman nakon čega je Franciska Jurišić Bačić opisala aktivnosti koje su se odvijale u Narodnoj knjižnici Blato, s naglaskom na plesnoj predstavi koja je izvedena u suradnji s plesnom skupinom *Mila* i OŠ Blato. Aktivnosti Dječjeg vrtića „Zvončić“ iz Našica predstavile su odgojiteljice Nada Delić-Crnković i Snježana Brezovec, koje su tijekom Manifestacije mlađahne polaznike vrtića upoznale s brojnim starim zanatima i uvele ih u kreativnu nastavu odnosno radionice. Proizvode nastale na radionicama učenici su potom prodavali na završnoj svečanosti, nakon čega su roditeljima predstavili i glazbeno-dramsku interpretaciju romana.

Spomenka Štimec upoznala je prisutne s radom Hrvatskoga saveza za esperanto te aktivnostima koje su se tijekom 2013. godine provodile s Hlapićevim predznakom, kao i s velebnim prijemom romana u azijskim kulturama nakon prijevoda na esperanto. Vesna Radošević iz Knjižnice Novi Zagreb (KGZ) opisala je projekt *365 konaka šegrta Hlapića* u Knjižnici Novi Zagreb tj. brojna gostovanja i radionice stranih i domaćih gostiju i ilustratora. Razvoj i djelovanje Hrvatskoga školskoga muzeja predstavila je Štefka Batinić, koja je ujedno najavila i otvorenje velike izložbe 14. studenoga 2013. pod nazivom *Kao Hlapić i Gita: siročad u Hrvatskoj na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće*.

Nakon predstavljanja aktivnosti na proslavi je *Hlapićeva rođendana* svečano promovirano i prvo izdanje romana za dječje čitatelje načinjeno prema originalnom rukopisu Ivane Brlić-Mažuranić, bez uredničkih ispravaka i s njenim omiljenim ilustracijama češkoga umjetnika Josefa Lade, a u izdanju nakladničke kuće „Nova stvarnost“. Tekst je toga izdanja prema izvorniku priredila Jelena Vignjević, a knjigu je uredio Zvonimir Maštrović. Tijekom neslužbenoga dijela programa podijeljene su zahvalnice svim institucijama i pojedincima koji su prijavili i vodili aktivnosti tijekom Manifestacije, dok je Mile Biljanović, glavni glumac igranoga filma *Šegrt Hlapić*, uz pomoć prisutnih gostiju ugasio svijeće na rođendanskoj torti. Svečanoj proslavi *Hlapićeva rođendana* odazvali su se brojni organizatori aktivnosti iz svih krajeva Hrvatske, koji su u predvorju Kazališta Třešnja mogli razgledati izložbu radova pristiglih na natječaj za dječje literarne, likovne i glazbene uratke *Moj Hlapić*, objavljen u dječjem časopisu *Prvi izbor*. Nagrađeni dječji radovi objavljeni su u publikaciji dostupnoj na mrežnim stranicama udruge HIDK (v. <<http://tinyurl.com/k3lnob6>>).

HIDK je također, uz potporu Ministarstva kulture RH, pokrenula i mrežni projekt *Hlapić – promicatelj hrvatske kulture*, koji predstavlja roman međunarodnoj javnosti kroz prijevode na druge jezike (v. <<http://hlapic.org>>).

Sama Manifestacija bila je, zaslugom svojih partnera, dio drugih nacionalnih manifestacija, kulturnih događanja i kampanja, kao što su: *Noć knjige*, *Noć muzeja*, *Mjesec hrvatske knjige*, *Dan pismenosti*, *U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić*, *Festival dječje knjige* i kampanja *Čitaj mi!* O manifestacijama i pojedinačnim aktivnostima objavljujivani su članci u časopisima *Prvi izbor*, *Hrčak – glasilo Hrvatskog čitateljskog društva*, *Novosti Hrvatskog knjižničarskog društva* i *Libri & Liberi*, kao i u dnevnom tisku te na mrežnim stranicama novinskih portala. Članovi organizacijskoga odbora nekoliko puta su gostovali

u programima nacionalne televizije (*Dnevnik, Dobro jutro, Hrvatska, Pola ure kulture*) i Hrvatskoga radija, također i u dječjim emisijama, dok su lokalne televizijske i radijske postaje kontinuirano i s velikim zanimanjem pratile lokalne programe Manifestacije.

Na samome početku, Organizacijski odbor Manifestacije u prvim je pozivima na suradnju istaknuo važnost romana ovim riječima: „*Šegrt Hlapić* već je sto godina dio djetinjstva gotovo svakoga djeteta u Hrvatskoj. Roman Ivane Brlić-Mažuranić jedna je od onih nevidljivih spona koje nas povezuju zajedničkim čitateljskim iskustvom od najranije dječje dobi. Šegrt Hlapić je općeprihvaćeni junak djetinjstva hrvatske nacije, a *Čudnovate zgode šegrta Hlapića* najobjavljanija hrvatska dječja knjiga (i, vrlo vjerojatno, ne samo dječja).“ Potrebu obilježavanja stote obljetnice *Šegrta Hlapića* u potpunosti opravdavaju činjenice da ne postoji drugo djelo hrvatske dječje književnosti koje bi tako dugo i tako značajno bilo prisutno u hrvatskoj kulturi, koje bi bilo tako sveprisutno u cijeloj Hrvatskoj, koje je toliko prelazilo granice Hrvatske, u europskim, ali i u svjetskim okvirima te koje se toliko prelilo preko književnoga okvira svoga postojanja kao što se to dogodilo sa *Šegrtom Hlapićem*, ne samo u medijskom pogledu (kazališne adaptacije, film, radio-adaptacije), i ne samo u komercijalnom smislu (iskorištavanje Hlapićeva lika od imena trgovina do likova u udžbenicima), već i u svakodnevnom govoru i frazeologiji. Stoga su na samome početku bili postavljeni sljedeći ciljevi: upozoriti na ovaj nedovoljno prepoznati temelj hrvatske kulture, potaknuti daljnja znanstvena istraživanja toga djela i njegova konteksta te pobuditi interes za takva istraživanja u međunarodnoj javnosti, kao i afirmirati vrijednosti koje se *Hlapićem* nude hrvatskoj dječjoj čitateljskoj publici. Prema prvome prijedlogu za organizaciju Manifestacije, koji je Berislav Majhut, kao predsjednik HIDK, uputio potencijalnim suradnicima tijekom 2012. godine, sve je to bilo potrebno jer je bilo jasno da *Šegrt Hlapić* u hrvatskoj kulturi nije do tada bio prepoznat ni vrednovan na primjeren način, „bilo zbog svoje skromnosti, skromnoga prebivališta (u dječjoj književnosti), skromnih okolnosti (u sjeni velikih *Priča iz davnine*) ili skromnih prijatelja (djece koja na njega nezahvalno zaborave kad odrastu)“. Osim toga, valjalo je podsjetiti da je *Šegrt Hlapić* i sastavni dio baštine europske i svjetske dječje književnosti, sasvim ravnopravan drugim međunarodnim dječjim klasicima, i to ne samo stoga što je kroz prijevode već više od osam desetljeća prisutan u europskim i izvan europskim književnostima.

Manifestacija *Hlapić 2013.* uspjela je ostvariti zacrtane ciljeve i opravdati razloge svojega pokretanja. Danas se o *Hlapiću* zna neusporedivo više nego što se znalo prije godinu dana. O ovome romanu je u obljetničkoj godini napisano na desetke znanstvenih studija dok je nekoliko diplomskih radova spremno za obranu pred stručnim povjerenstvima. *Hlapić* je postao vidljiviji i na međunarodnoj sceni. Možemo se samo nadati da će Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti nastaviti s ovakvim aktivnostima na ovako uspješan način te i dalje promovirati neopravdano zapostavljene vrijednosti hrvatske kulture, prikrivene u dječjoj književnosti.

Ivana Faletar Horvatić

14. 11. 1881
 Stari se je gospodar najveće storo ica Gitiu
 brega razbolio - a onda se isprivedio i ^{stano} Janko.

x x x

Polje su Gita i Hlapic narasli još veći, a
 onda su se ~~oni~~ vjenčali. Još poslije preveseli su
 oni posao od ~~otca~~ majstora Novljane koji je veći bio
 jako staro.

Gita i Hlapic imali su četvero djece i tri šegrtu.
 U nedelju popodne ~~prigodno~~ radnjili su se ^{12. 7.}
 šegrti i deca oko ~~Hlapic~~ vjeh i oni su
 im pripravljali „čudnovate zgodu šegrtu
 Hlapica“.

A čimice su stajale i onda i unesle
^{čudnovat} u staklenom omaraču = na velikom oru-
 manu i tko je htio moći ~~to~~ ^{to} je viditi.
~~čimice~~ u kojima je Hlapic toliko dobro
 pčivio.

~~U to~~ U ono je vreme bio isto je pri-
 spijet veći gotova, neka ~~to~~ ^{prekuda} još je
 čarput ieh knjiga i neka ^{novina} ~~veličina~~ ^{knjiga} ~~knjiga~~
^{Novin} je ne ~~to~~ ^{knjiga} pomagao na svu ~~to~~ ^{knjiga}
 taj ~~to~~ ^{knjiga} šegrt Hlapic, premda je bio
 malen kao labud. A to zato još je bio
 veći kao ptica, bratar kao Kvačarić ~~to~~
 Mo, mudar kao Knjiga, a dobar kao sunce.

u

taj šegrt Hlapic, malen kao labud, veći
 kao ptica, bratar kao Kvačarić ~~to~~
 mudar kao Knjiga, a dobar kao sunce.

Sviretad.

Arhiv obitelji Brlić, kutija inv. br. 82, svežnjić 8.

Rukopis romana Čudnovate zgodu šegrtu Hlapića Ivane Brlić-Mažuranić.
 Završetak romana.

Original manuscript of The Strange Adventures of Hlapich the Apprentice by
 Ivana Brlić-Mažuranić. The ending of the novel.